

Harmaa talous lämpöpumppuasentajien harmina

Rajusti kasvavan ilmalämpöpumppukaupan piikkinä lihassa ovat ammattitaidottomat asentajat. Villeimpien puheiden mukaan asentajaksi on päässyt ilmalämpöpumpun maahantuojan saunaillan kautta, ilman vaadittavaa pätevyyttä.

Suomen Lämpöpumppuyhdistyksen toiminnanjohtaja **Petri Koivulalla** on tietoinen alalla toimivasta harmaan talouden asennustöistä. Kovaa vauhtia kasvaville lämpöpumppumarkkinoille mahtuu monenlaista toimijaa.

Viime vuonna ilmalämpöpumppuja myytiin Suomessa yli 40 000 kappaletta.

"Harmaan talouden asentajilla ei ole voimassa olevia lupia ja he tekevät työtä kuititta. Näitä asentajia pitäisi välttää", Koivula varoittelee.

Nyt, kun esimerkiksi osan asennustyöstä saa kotitalousvähennykseen, se on Koivulan mukaan vähentänyt harmaan talouden urakoitsijoita. Siksipä asiakkaan on syytä tarkistaa urakoitsijan Y-tunnus eli viranomaisen myöntämä yritys- ja yhteisötunnus.

Ilmalämpöpumpun asentaminen edellyttää sekä sähkö- että kylmäaineasennuspätevyyttä. Aina kun joudutaan käsittelemään kylmäainepiiriä, pätevyys vaaditaan.

"Ilmalämpöpumpun asentaja on vastuussa kokonaisuudesta. Jos vikoja ilmenee ja asennustyön on tehnyt ilman laillista pätevyyttä toimiva asentaja, kuka on sitten vastuussa. Nämä ovat vaikeita riita-asioita", Koivula varoittelee.

Ennen ilmalämpöpumppukauppaa ja -asennusta, Koivula neuvoo asiakasta selvittämään yrityksen tekemiä aikaisempia asennuksia.

"Asiakkaille voi soittaa ja kysyä, miten ilmalämpöpumppu toimii ja miten huolto pelaa. Näin voi olla luottavaisemmalla mielellä."

Kun yrityksen kanssa neuvottelee ilmalämpöpumppukaupasta, tulisi pumpun asennuspaikka käydä etukäteen tarkistamassa.

"Mahdolliset virheet on hyvä eliminoida jo ennen ostotapahtumaa. Samalla tulee testattua myyjän asiantuntemus", Koivula neuvoo.

Kylmäalan asennus- ja huoltotyöt tulivat Suomessa luvanvaraiseksi vuoden 2005 alussa.

Fluorattujen kasvihuonekaasujen eli niin sanottujen F-kaasujen käyttöä ja markkinointia rajoitetaan. Kaasuja sisältäviä laitteita ei saa asentaa tai huoltaa ilman erityistä pätevyyttä.

Kylmäalan asennus- ja huoltotöitä saa tehdä vain rekisteröidyn yrityksen vastuuhenkilö tai vastuuhenkilön alaisuudessa toimivat riittävän pätevyyden omaavat asentajat ja huoltohenkilöstö. Tilaavan asiakkaan tulisi tarkistaa, että kylmätöitä tarjoavan tai tekevän toiminnanharjoittajan nimi löytyy Tukesin, Turvatekniikan keskuksen rekisteristä.

Henkilö, joka asentaa tai tekee kylmätöitä ilman Tukesin toteamaa pätevyyttä, rikkoo ympäristönsuojelulakia.

Parhaillaan asentajia koulutetaan muokatun ympäristönsuojelulain ja asetuksen

mukaisesti. Jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitealalla henkilöpätevyudet pitää osoittaa 4. heinäkuuta 2011 mennessä.

Asentajien koulutukseen tullaan tämän vuoden aikana Petri Koivulan mukaan satsaamaan paljon.

Se, miten viranomaiset puolestaan valvovat asentajien pätevyyttä, on Koivulan mukaan arvoitus.

"Valvoa pitäisi, muuten koko asetus on kuollut kirjain kuten se on tähän saakka ollut."

Yleisvalvonta on alueellisilla ympäristökeskuksilla ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilla.

Elina Ursin